

A Zalaegerszegi Liszt Ferenc Általános Iskola
HÁZIRENDJE

Ismerd meg iskolánk múltját, ápolj hagyományait,
dolgozz hírnevének, arculatának öregbítésén

2023.

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés

II. Köteleességek

1. A munkarenddel, foglalkozások és a szabadidő rendjével, a helyiségek, eszközök használatával, baleset megelőzéssel, károkozással kapcsolatos rendelkezések
2. A tanulók egészségének, testi épségének megőrzésével kapcsolatos előírások
3. A tanulók értékeinek biztonságos megőrzésével kapcsolatos rendelkezések
4. A közösségi élet szabályai

III. Jogok

IV. A diákönkormányzattal kapcsolatos rendelkezések

V. Jutalmazási és fegyelmi intézkedések

VI. Mellékletek

1. Az iskola működési rendje
2. Felügyelet
3. Az étkezési rend szabályai
4. A hetesek feladatai
5. Ünnepek, megemlékezések rendje
6. Könyvtári nyitva tartás
7. Rendkívüli események

VII. Záró rendelkezés

I. Bevezetés

A köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény (a továbbiakban: Nkt.) és a 20/2012. EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI) értelmében az iskola életével kapcsolatos egyes kérdéseket a házirendben kell szabályozni.

A Házirend előírásai az iskola tanulóira vonatkoznak. A szülő joga különösen, hogy megismerje a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programját, Szervezeti és működési Szabályzatát (SZMSZ), házirendjét, tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról. (Nkt. 72.§ (5) a)).

A Házirend és az iskolai SzMSz betartása minden tanuló kötelessége (Nkt. 46.§(1) h)).

A Házirend előírásai minden olyan esetre vonatkoznak, amikor a tanuló az iskola felügyelete alatt áll.

A Házirendet minden tanév elején az osztályfőnök ismerteti a tanulókkal és a szülőkkel, a benne foglaltak tudomásul vételét aláírásukkal igazolják.

A Házirend elolvasható:

- az osztályfőnököknél
- a diákönkormányzatot segítő nevelőnél
- a szülői szervezet vezetőjénél
- az iskola könyvtárában
- az iskola honlapján
-

II. Kötelességek

1. A munkarenddel, foglalkozások és a szabadidő rendjével, a helyiségek, eszközök használatával, baleset megelőzéssel, károkozással kapcsolatos rendelkezések

- a.) A tanítási idő: munkanapokon: 7⁵⁰-16⁰⁰ óra közötti időszak.
Az iskolába 7 óra 50 percig kell beérkezned, hogy legyen időd az első tanítási órára előkészülnöd.
Becsengetéskor a tanteremben vagy a szaktanterem előtt kell tartózkodnod.
Szünetekben menj abba a szaktanterembe (vagy elé), ahol órád lesz! Az ügyeletes tanárod figyelmeztetését fogadd el.
- b.) Tanítási idő alatt az iskola területét csak írásos tanári engedéllyel ill. szülői igazolással hagyhatod el.
- c.) Munkád a tanulás. Kötelességed, hogy szóbeli és írásbeli feladataidat legjobb tudásodnak megfelelően végezd el, az órákon a szükséges tanszerrel és felszereléssel vegyél részt. Fegyelmezett magatartásoddal segítsd tanítód, tanárod munkáját. Vedd figyelembe, hogy társaidnak is joga, hogy tanítási órákon, foglalkozásokon nyugodt körülmények között tanulhassanak, munkájukban te sem zavarhatod őket.
- d.) Minden osztály minden tanulója felelős a tanteremek tisztaságáért, bútorzatának, felszerelésének épségéért. Ha szándékosan kárt okozol, szüleidnek kártérítést kell fizetniük.
A szaktantermek rendjét szaktanáraid ismertetik a tanév első óráján.
- e.) Az udvaron csak tanári engedéllyel és felügyelet mellett tartózkodhatsz.
- f.) Az étkezés szabályai: a tízóraidat és uzsonnádat, valamint a tejtermékeket, gyümölcsöt, zöldséget lehetőleg az osztálytermedben ülve fogyasztod el. Más esetben is tartsd be a kulturált étkezés szabályait.
Az ebédlőben csak akkor tartózkodj, amikor étkezel! Kulturáltan, csendesen viselkedj! ☐ Ha alsó tagozatos vagy, akkor osztályoddal együtt ebédelhetsz.
☐ Ha felső tagozatos vagy, akkor a menzaügyeletes tanár felügyelete mellett ebédelhetsz, ha jogosult vagy étkezésre.
- g.) Megjelenésed legyen ápoltság és tiszta. Öltözködésedben kerülj a feltűnést. Saját egészséged megővése érdekében ne használj sminket, hajfestéket, tetoválást és testékszert. Az épületben a sapkát és más fejfedőt illendő levenni.
- h.) Figyelj arra, hogy folyosói és iskolakörnyéki magatartásod se sértse mások erkölceit és jóízlését!

- i) Ünnepi rendezvényeken fehér blúzban/ingben, sötét aljban/nadrágban, valamint az alkalomhoz illő lábbeliben jelenj meg! Viselkedj az eseményhez illően!
- j) Az iskolán kívüli programokon a csoportot csak a felügyelő pedagógus engedélyével hagyhatod el.
- k) Hiányzásodat kettő munkanapon belül szüleidnek, vagy az orvosnak kell igazolnia. A hiányzás első napján a szüleid kötelesek értesíteni az iskolát a hiányzás okáról.
 - Egy tanévben összesen 5 nap mulasztást igazolhat a szülő.
 - Ha mulasztásod eléri a 150 órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási óra 15%-át, akkor osztályfőnököd jelzi az intézményvezetőnek, és szüleidnek.
 - Rendkívüli esetben szüleid az iskolából való távolmaradásra az intézményvezetőtől kérhetnek engedélyt.
 - A tanóráról a hiányzást vagy késést igazolni kell.
 - Az igazolás hiánya esetén a mulasztott órák igazolatlanoknak minősülnek.
 - Első alkalommal történő igazolatlan mulasztáskor az iskola értesíti a szülőket a mulasztás tényéről és annak következményeiről. Ha az igazolatlan mulasztás egy tanítási évben eléri a tíz tanítási órát vagy egyéb foglalkozást, az iskola értesíti a tanuló tényleges tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóságot, valamint a gyermekjóléti szolgálatot.
- l) Ügyelj az iskola tisztaságára! Ne szemetelj! Padodban, szekrényedben tarts rendet!
- m) Iskolánkban váltócipőt használunk, különösen a csapadékos hónapokban. Napi gyakorlatát osztályközösségedben, az osztályfőnökkel kialakított rend szerint kell betartanod. Vannak olyan tantermek (könyvtár, informatika-, rajz-, tánc-, multifunkciós-, tornaterem), ahova csak váltócipőben léphetsz be.

Amennyiben szándékosan nem ügyelsz környezeted tisztaságára, saját kezűleg kell gondoskodnod annak helyreállításáról.

2. A tanulók egészségének, testi épségének megőrzésével kapcsolatos előírások

- a) Ha bármilyen rendkívüli eseményt észlelsz, pl. baleset történik, haladéktalanul szólnod kell a leggyorsabban elérhető pedagógusnak vagy iskolai alkalmazottnak.
- b) A tanév első tanítási napján osztályfőnököd tájékoztat azokról a baleset- és tűzvédelmi szabályokról, melyeket saját és társaid testi épségének védelmében köteles vagy megtartani. Ezek közül a legfontosabbak:
 - Az épületben úgy viselkedj, és úgy közlekedj, hogy ne veszélyeztesd se a magad, se társaid testi épségét.

- Tűzveszélyes, tüzet okozó anyagot (gyufa, öngyújtó stb.), valamint sérülést okozó, veszélyes tárgyakat az iskolába hoznod, illetve az iskola által szervezett iskolán kívüli programokra elvinned tilos. Ha mégis megteszed, a nevelő azt figyelmeztetés nélkül azonnal elveszi, és kizárólag szüleidnek adja vissza.
 - elektronikus eszközt az iskolában nem tölthetsz
 - Az udvaron kavicsot, köveket, egyéb tárgyat dobálnod, az épület ablakain vagy a kerítésen bármilyen tárgyat kidobnod tilos.
 - Az udvari játékokat csak nevelőd felügyelete mellett használhatod.
- c) Sajátos baleset- és tűzvédelmi szabályok vonatkoznak a technika-, testnevelés-, és kémia, fizika, informatika órákra, ezeket szaktanáraid ismertetik veled az első tanórán.
- d) A tanulók számára a dohányzás, az alkohol és a kábítószer fogyasztása, árusítása, az iskola területére való bejuttatása a legszigorúbban tilos.
- e) Köteles vagy minden olyan rendezvényen részt venni, amelyet tanítási időben számodra is szervez az iskola.

3. A tanulók értékeinek biztonságos megőrzésével kapcsolatos rendelkezések

- a) Saját holmidra te tudsz legjobban vigyázni.

Testnevelés órán, délutáni sportfoglalkozáson értékeid tárolására (óra, ékszer, pénz stb.) a számodra kijelölt helyen biztosítunk lehetőséget. Az iskolai munkához nem tartozó, saját felelősségedre behozott tárgyakat, eszközöket az iskolában nem használhatod, az azokban bekövetkezett kárért az iskola nem felel.

- ☐ Mobiltelefont, egyéb okoseszközt tanítási időben bekapcsolt állapotban tartani tilos! Tanítási órán az órai munkához tanári engedéllyel használhatod. Rendkívüli esetben is csak telefonálásra, tanári engedéllyel használhatod. ☐ Ha nem a szabályoknak megfelelően használod a mobiltelefont, azt az iskola nevelői kikapcsolt állapotban elveszik tőled, s csak szüleidnek adják vissza az eseményről szóló tájékoztatás után.
 - ☐ Iskolában felvételt készíteni az iskola dolgozóiról, és diáktársaidról bármilyen véleményt megosztani, közösségi oldalakon szigorúan tilos. Ha mégis megteszed, viselned kell tetted jogi következményeit.
- b) Az iskolai munkához, tanításhoz nem tartozó tárgyakat (pl. hanghordozókat, egyéb „okos-eszközöket”) ne hozz magaddal.
- c) A talált tárgyakat add át a tanáraidnak, vagy az iskolatitkárnak.

4. A közösségi élet szabályai

- a) Az általános emberi együttélési szabályokat neked is kötelességed megtartanod.
Többek között nem önbíráskodhatsz, tisztelned kell tanáraid és társaid emberi méltóságát.
Kötelességed, hogy az iskola vezetői, tanárai, alkalmazottai és tanuló társaid emberi méltóságát és jogait, családi kapcsolatait, származását, nevét, magánügyeit, etnikai, vallási és nemzeti hovatartozását, tiszteletben tartsd, és légy tekintettel a fogyatékkal élőkre.
- b) Az iskolában is segítsétek egymást. Vigyázz a nálad kisebbre!
- c) Kerüld a durva, a jó ízlést sértő viselkedést és beszédet!

Kötelességed megszegése fegyelmi vétség, mely fegyelmező büntetést von maga után.

III. Jogok

1. A tanuló joga addig tart, amíg társai, az iskola tanárai és dolgozói jogait nem korlátozza.
2. Alapvető emberi jogod a személyi sértetlenséghez való jog – diáktársaiddal szemben is. E jogod gyakorlása közben nem veszélyeztetheted saját, társaid és az iskola alkalmazottai egészségét, testi épségét, a tanuláshoz, illetve a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását.

3. Úgy élj jogaiddal, hogy ne sértsd a közösség érdekeit, és más se akadályozz jogai gyakorlásában! Nevelőid, társaid holmijához ne nyúlj engedély nélkül! A lopás, zsarolás, testi sértés jogilag büntetendő cselekmény.
4. Iskolánkban a gyermeki jogok érvényesülését a diákönkormányzatot segítő felnőtt biztosítja. Ha jogaid gyakorlásában sérelem ér, elsősorban az osztályfőnökhöz, másodsorban a diákönkormányzatot segítő felnőtthez, harmadsorban az iskola vezetőjéhez fordulhatsz.
5. Rendszeres egészségügyi szűrővizsgálatokban részesülhetsz.
6. Érdeklődésednek megfelelően szakkörök szervezését kezdeményezheted. Feltétele az egész tanévre szóló vállalás. Az iskola megszervezi azokat a szakköröket, tanfolyamokat, sportkörü foglalkozásokat, amelyeken legalább 10-12 tanuló részt vesz, és amelyek megtartásához szükséges feltételeket az iskola biztosítani tudja.
7. Jogod van szüleiddel együtt egyesület szervezéséhez akkor, ha annak céljai, működése nem ellentétes az iskola pedagógiai programjában megfogalmazottakkal. Az egyesület létrehozásáról tájékoztatni kell az intézmény vezetőjét.
8. A jogszabályokban előírt kedvezményeket családi helyzettől függően szüleid igénybe vehetik.
9. Jogaid gyakorlásához szükséges információkat
 - ☐ az osztályfőnöktől (többek között az osztályfőnöki órákon),
 - ☐ a szülőidtől (szülői értekezleteket, fogadóórákat követően),
 - ☐ iskolagyűlésen,
 - ☐ a diákönkormányzaton keresztül kaphatsz.
10. Az iskola életével kapcsolatos bármely kérdésben véleményt nyilváníthatsz
 - ☐ bármely osztályfőnöki órán,
 - ☐ az osztályképviselőn keresztül a diákönkormányzatban,
 - ☐ választó és választható lehetsz a diákközösség bármely szintjén, részt vehetsz a DÖK munkájában
11. Tanulmányaidat, személyedet érintő kérdésekről bármikor tájékoztatást kaphatsz osztályfőnöktől, szaktanáraidtól.
12. Tanári engedély és felügyelet mellett tanórán és tanórán kívüli foglalkozáson igénybe veheted az iskolában rendelkezésre álló eszközöket, berendezéseket.

13. A témazáró dolgozatok időpontját előre közlik veled tanáraid. (Témazáró dolgozatnak minősül az olyan írásbeli számonkérés, amely betölti a 45 perces tanórát, és több anyagrészt tartalmaz.) Egy nap csak kettő témazáró dolgozatot íratathatnak veled. Kiértékelt írásbeli munkádat tíz tanítási napon belül kézhez kapod (ebbe nem számít bele a pedagógus hiányzása).

IV. A diákönkormányzattal kapcsolatos rendelkezések

Az iskola diákönkormányzati munkáját az 5-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákok irányítják.

1. A diákönkormányzat saját szabályzata alapján működik a diákönkormányzatot segítő tanár vezetésével.
2. A diákönkormányzat évenkénti döntése alapján részt vesz az iskolai programok szervezésében, önálló programokat szervezhet.
3. A diákönkormányzat évenként egy tanítás nélküli munkanap programjáról dönt, melyről a nevelőtestület véleményt nyilvánít.
4. A nevelőtestület a diákönkormányzatot segítő tanáron keresztül tart kapcsolatot.
5. A képviselők feladatai:
 - Az osztályfőnökköddel együttműködve szervezd és irányítsd az osztály életét!
 - Képviseld az osztály érdekeit az iskolai szintű fórumokon, diáktársaidat tájékoztasd az itt hozott döntésekről!
 - A vállalt és rád bízott feladatokat maradéktalanul lásd el, társaid bizalmával ne élj vissza!
 - Aktívan vegyél részt a versenyek, szabadidős tevékenységek, értékteremtő munkák szervezésében, lebonyolításában!
 -
6. A tanévenkénti egyszeri alkalommal összehívott diákközségi ülés témái:
 - beszámoló az év legfontosabb eseményeiről
 - tájékoztató az iskolai élet egészét érintő kérdésekről (jogok, kötelességek, házirend betartása)

V. Jutalmazási és fegyelmi intézkedések

Jutalmazás:

Az elismerés, jutalmazás alapelvei:

- megerősíti a pozitív kapcsolatokat
- bizalmat teremt nevelő és növendéke között
- irányt mutat az önálló erkölcsi ítélettel még nem rendelkező gyermekek számára.

Eszközei:

1. A tanév folyamán

- Szaktanári dicséret: egy-egy teljesítményért, vagy huzamosabb ideig tartó jó munkáért jár.
- Osztályfőnöki dicséret: huzamosabb ideig tartó példamutató kötelességteljesítésért, tanulmányi eredményért, városi verseny 1-3. helyezéseért, segítőkészségért, közösségi munkáért, vagy iskolai ünnepélyen való aktív szereplésért adható.
- Igazgatói dicséret: legalább három osztályfőnöki dicséret után vagy megyei versenyen elért 1-10. helyezéseért, illetve területi vagy országos versenyen való részvételért adható.

2. A tanév végén

Külön szabályzatban: Az elismerés lehetőségei a Liszt Ferenc Általános Iskolában

Büntető, fegyelmező intézkedések

Ha a tanuló kötelességeit és a házirend előírásait az iskolában és iskolán kívüli szervezett közösségi programokban gondatlanul vagy szándékosan megszegi, fegyelmező intézkedésben részesül és kizárható az iskola által szervezett egyéb programokból (pl. osztálykirándulás, erdei iskola, táborok, túrák.)

Alapelvek:

- A büntetésnek mindig arányban kell állni az elkövetett vétkekkel, de ennek nincs abszolút mércéje: az egyénhez kell igazítani.
- A büntetést mindig az a nevelő kezdeményezze és alkalmazza, akinél a gyermek hibázott.
- Minden büntetést indokolni kell.
- Mielőtt bármiféle büntetést kiszabnánk, meg kell győződni a vétkességről.
- Akkor hatásos, ha azonnal követi a vétséget.
- A tiszteletlen, durva viselkedés, mások személyiségi jogainak megsértése, és társai tanuláshoz való jogának korlátozása büntetéssel jár!

1. Szaktanári figyelmeztetés:
a tantárgyi követelmények teljesítésének hiánya, felszerelés, házi feladat hiánya, valamint az órákon, foglalkozásokon előforduló fegyelmeztetlenségek miatt (napló).
2. Osztályfőnöki figyelmeztetés: az iskolai házirend megsértéséért, 3 szaktanári figyelmeztetés után (napló, havi magatartás értékelés)
3. Osztályfőnöki intés: a házirendet sorozatosan sértő vétségekért (napló, ellenőrző, havi magatartás-értékelés).
4. Igazgatói figyelmeztetés: a házirend szabályainak, normáinak súlyos és szándékos megsértéséért, különös tekintettel a lopásra, önbíráskodásra, testi fenyegetésre, zsarolásra, rongálásra. A javaslatot az osztályfőnök teszi meg. A büntetés szükségességét indokolni kell. (napló, havi magatartás-értékelés).
5. Igazgatói intés: a házirend szabályainak, normáinak kirívóan súlyos és szándékos megsértéséért, vagy újabb igazgatói figyelmeztetés helyett. (napló, havi magatartás-értékelés)
6. Nevelőtestületi intés: a házirend szabályainak, normáinak többszöri, kirívóan súlyos és szándékos megsértéséért.

Fegyelmi eljárás

Ha a tanuló kötelességeit vétken és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. Ennek részleteit az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata rögzíti.¹

¹ <http://www.kertvarosi-zeg.sulinet.hu/dokumentumok/SzMSz.pdf>

VI. MELLÉKLETEK

1. Az iskola működési rendje

a.) Az iskola nyitva tartása - nyitás 7⁰⁰ órakor
- zárás 18⁰⁰ órakor

b.) Tanórák rendje

0. óra	7 ⁰⁵ - 7 ⁵⁰
jelző csengetés	7 ⁵⁰
1. óra	8⁰⁰ - 8⁴⁵
szünet	8 ⁴⁵ - 9 ⁰⁰
2. óra	9⁰⁰ - 9⁴⁵
szünet	9 ⁴⁵ - 10 ⁰⁰
3. óra	10⁰⁰ - 10⁴⁵
szünet	10 ⁴⁵ - 10 ⁵⁵
4. óra	10⁵⁵ - 11⁴⁰
szünet	11 ⁴⁰ - 11 ⁵⁰
5. óra	11⁵⁰ - 12³⁵
szünet	12 ³⁵ - 12 ⁴⁵
6. óra	12⁴⁵ - 13³⁰
szünet	13 ³⁰ - 13 ⁴⁵
7. óra	13⁴⁵ - 14³⁰
8. óra	14³⁰ - 15¹⁵
9. óra	15¹⁵ - 16⁰⁰

Napközi és tanulószobák rendje (táblázat beszúrása)

2. Felügyelet

- **folyosóügyelet:** a tanítási órák közötti szünetekben
 - az épület három szintjén
 - a tanítási órák közötti szünetekben

- az ügyeletet ellátó neve a folyosón kifüggesztve olvasható
- **ügyelet átmeneti szabadidőben:** a 16.00 óráig tartó iskolai tevékenység során a tanítási órák közötti kötetlen időszakban a tanulók felügyelet mellett az iskolában tartózkodnak.
- **ügyelet 16.00 óra után:** összevontan a megjelölt intézményrészekben

3. Az étkezés rendje

- Az ebédügyeletet alsó tagozatos osztályok esetében az osztálytanítók látják el.
- Felső tagozatos tanulóknál a menzaügyeletet nevelők és pedagógiai munkát segítők látják el 12.35-14.00 között
- Rendhagyó helyzetekben (iskolai rendezvény, ill. elmaradt tanítási óra miatt) az étkeztetést a tanulócsoporttal foglalkozó pedagógus végzi
- A tanulókra vonatkozó éttermi szabályok:
 - Ebédidőben érkezési sorrendben várokozzatok az étterem előtt!
 - Az ebédlőbe pedagógus engedélyével lépjetek be!
 - Körültekintően és egymásra figyelve közlekedjetek!
 - Az ebédet csendben fogyasszátok el!

4. A hetes feladatai

- letörli a táblát, gondoskodik krétáról
- az óra elején jelenti tanárának a hiányzó(ka)t
- jelenti a tanári szobában vagy az iskolatitkárnál, ha 5 perccel becsöngetés után sem érkezett tanár a tanítási órára
- ellátja az osztályfőnöke, társai által rá bízott feladatokat

5. Ünnepek, megemlékezések rendje

Az iskolai szintű ünnepeket, megemlékezéseket az éves munkaterv tartalmazza, amelyek megtekinthetők az iskola honlapján is.

Hagyományos rendezvényeink:

- adventi hangverseny
- moderntánc est
- népzenei - néptánc évzáró műsor
- történelmi megemlékezések
- nemzetközi világnapok
- Iskolagaléria kiállítás-megnyitói

Helyszínei: azok a közösségi terek, amelyek befogadóképessége alkalmas az esemény megrendezésére. Esetenként órarendi átcsoportosítást igényelnek.

- tornaterem ☐ multifunkciós terem
- aulák
- szabadtéri színpad
- udvar

6. A könyvtár rendje:

Külön mellékletben a könyvtárban elérhető.
A nyitvatartási idő a könyvtár ajtaján olvasható.

7. Rendkívüli események (tűz- és bombariadó)

külön szabályozás szerint

Zárórendelkezés

A Zalaegerszegi Liszt Ferenc Általános Iskola nevelőtestülete 2023. augusztus 30-án Házirendjét – e témában tartott értekezletén - az előírt jogszabályoknak megfelelően módosította.

A dokumentumban rögzített szabályokat a szülői közösség képviselőtestülete megismerte és jóváhagyta.

A diákönkormányzat munkáját segítő pedagógus a diákok képviselőivel a Házirendet diákönkormányzati gyűlésen megbeszélte, ahol az elfogadásra került.

20/2012. (VIII.31) EMMI Rendelet

5. A házirend

5. § (1) A nevelési-oktatási intézmény házirendjében kell szabályozni

- a) a gyermek, tanuló távolmaradásának, mulasztásának, késésének igazolására vonatkozó előírásokat,
- b) az állami fenntartású nevelési-oktatási intézmények kivételével a térítési díj, tandíj befizetésére, visszafizetésére vonatkozó rendelkezéseket, továbbá a tanuló által előállított termék, dolog, alkotás vagyoni jogára vonatkozó díjazás szabályait,
- c) a szociális ösztöndíj, a szociális támogatás megállapításának és felosztásának elveit, a nem alanyi jogon járó tankönyvtámogatás elvét, az elosztás rendjét,
- d) a tanulók véleménynyilvánításának, a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendjét és formáit,
- e) a gyermekek, tanulók jutalmazásának elveit és formáit,
- f) a fegyelmező intézkedések formáit és alkalmazásának elveit,
- g) elektronikus napló használata esetén a szülő részéről történő hozzáférés módját,
- h) a tanulmányok alatti vizsgák tervezett idejét, az osztályozó vizsgára jelentkezés módját és határidejét,
- i) a tankönyvellátás iskolán belüli szabályait.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az iskola és a kollégium házirendje állapítja meg

a) a tanítási órák, foglalkozások közötti szünetek, valamint a főétkezésre biztosított hosszabb szünet időtartamát, a csengetési rendet,

b) az iskolai, kollégiumi tanulói munkarendet,

c) a tanórai és egyéb foglalkozások, a kollégiumi foglalkozások rendjét,

d) a tanulók tantárgyválasztásával, annak módosításával kapcsolatos eljárási kérdéseket,

e) a kollégiumi lakhatás ideje alatt a kollégiumon kívüli tartózkodás során elvárt tanulói magatartást,

f) az iskola és a kollégium helyiségei, berendezési tárgyai, eszközei és az iskolához, kollégiumhoz tartozó területek használatának rendjét, figyelembe véve a környezettudatos használatra vonatkozó szabályokat,

g) az iskola, kollégium által szervezett, a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó iskolán, kollégiumon kívüli rendezvényeken elvárt tanulói magatartást,

h) a mobiltelefon és egyéb digitális, infokommunikációs eszköz tanórai és egyéb foglalkozásokon való használatának szabályait,

i) büntetőjogi és fegyelmi eljárás hatálya alá nem tartozó, pedagógus vagy a köznevelési intézmény egyéb alkalmazottja ellen irányuló, a köznevelési intézménnyel jogviszonyban álló tanuló részéről elkövetett közösséggellenes vagy azzal fenyegető cselekmények megelőzésének, kivizsgálásának, elbírálásának elveit és az alkalmazandó intézkedéseket.

2011. évi CXCV törvény

20. A köznevelési intézmény működésének rendje

24. § (1) A köznevelési intézmények szakmai tekintetben önállóak. Szervezetükkel és működésükkel kapcsolatosan minden olyan ügyben döntenek, amelyet jogszabály nem utal más hatáskörébe.

(2) A nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos döntések előkészítésében, végrehajtásában és ellenőrzésében – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vesznek a pedagógusok, a tanulók és a szülők, valamint képviselőik.

(3) A nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, iskola, kollégium ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét, párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható.

25. § (1) A köznevelési intézmény működésére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a szervezeti és működési szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) határozza meg.

Az SZMSZ-t az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és az intézmény honlapján közzéteszi. Az SZMSZ-t a fenntartó hagyja jóvá.

(2) Az óvoda házirendje a gyermeki jogok és kötelességek gyakorlásával, a gyermek óvodai életrendjével kapcsolatos rendelkezéseket állapítja meg. Az iskola és a kollégium házirendje állapítja meg az e törvényben, továbbá a jogszabályokban meghatározott tanulói jogok gyakorlásának és – a tanulmányi kötelezettségek teljesítésén kívül – a kötelezettségek végrehajtásának módját, továbbá az iskola, kollégium által elvárt viselkedés szabályait.

(3) A házirend előírhatja az óvodába, iskolába, kollégiumba a gyermekek, tanulók által bevitt dolgok megőrzőben, öltözőben való elhelyezését vagy a bevitel bejelentését. A házirend az óvodába járáshoz, a tanulói jogviszonyból, kollégiumi tagsági viszonyból származó kötelezettségek teljesítéséhez, jogok gyakorlásához nem szükséges dolgok bevitelét megtilthatja, korlátozhatja vagy feltételhez kötheti. Ha az előírt szabályokat megszegik, a bekövetkezett kárért a nevelési-oktatási intézmény nem felel.

(4) A házirendet nevelési-oktatási intézményben a nevelőtestület – más köznevelési intézményben a szakalkalmazotti értekezlet, az óvodaszék, az iskolaszék, a kollégiumi szék –, az iskolai vagy a kollégiumi diákönkormányzat véleményének kikérésével fogadja el. A házirend azon rendelkezéseinek hatálybalépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

(5) A nevelési-oktatási intézménynek gondoskodnia kell a rábízott gyermekek, tanulók felügyeletéről, a nevelés és oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről, a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséről, ennek keretében különösen, hogy az óvodába járó gyermek, valamint a tankötelezettség végéig az általános iskolába, középfokú iskolába járó tanuló évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton vegyen részt.

(5a) A köznevelési intézménynek biztosítania kell

a) a 62. § (1a)–(1e) bekezdése szerint a diabétesszel élő, valamint

b) a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált

gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére fordított fokozott figyelmet.

(5b) A szülő, törvényes képviselő, a nagykorú tanuló az (5a) bekezdés a) és b) pontja szerinti körülmény fennállásáról a köznevelési intézményt legkésőbb a gyermek óvodai jogviszonya, a tanuló tanulói jogviszonya létesítésekor tájékoztatja.

(5c) Ha a szülő, törvényes képviselő, a nagykorú tanuló az (5a) bekezdés a) és b) pontja szerinti körülmény fennállásáról a gyermek óvodai jogviszonya, a tanuló tanulói jogviszonya létesítését követően szerez tudomást, akkor a szülő, törvényes képviselő, a nagykorú tanuló a köznevelési intézményt a tudomásszerzést követően erről haladéktalanul tájékoztatja.

(5d) A köznevelési intézmény az (5a) bekezdés

a) a) pontja szerinti körülménnyel összefüggésben a szülőtől, törvényes képviselőtől, nagykorú tanulótól kapott adatokat a 41. § (10) bekezdése szerint,

b) b) pontja szerinti körülménnyel összefüggésben a szülőtől, törvényes képviselőtől, nagykorú tanulótól kapott adatokat a gyermek, tanuló biztonságos napközbeni ellátásának céljából legfeljebb a gyermek óvodai jogviszonya, a tanuló tanulói jogviszonya fennállásáig

kezeli.

(6) A nevelési-oktatási intézményben nyújtott szociális szolgáltatás során eljáró óvodai és iskolai szociális segítő a gyermekkel, tanulóval közvetlenül foglalkozik, az egyéni szociális szolgáltatások megvalósításának ideje alatt a gyermek, tanuló felügyeletéről maga gondoskodik.

(7) Az óvodai csoportok, iskolai osztályok, kollégiumi csoportok minimális, maximális és átlaglétszámát a 4. melléklet határozza meg. Az óvodai csoportra, iskolai osztályra, kollégiumi csoportra megállapított maximális létszám a nevelési év, illetve a tanítási év indításánál a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal átléphető, továbbá függetlenül az indított osztályok, csoportok számától, akkor is, ha a nevelési év, tanítási év során az új gyermek, tanuló átvétele, felvétele miatt indokolt. A minimális létszámtól csak akkor lehet eltérni, ha azt az óvodai, tanulói jogviszony nevelési, tanítási év közben történő megszűnése indokolja. A művészeti felsőoktatási intézmény által fenntartott nyolc évfolyamos gimnázium osztályainak minimális, maximális és átlaglétszámát a szakgimnázium (művészeti) létszámkeretei szerint kell meghatározni. Az Arany János Tehetséggondozó Programban és az Arany János Kollégiumi Programban a minimális osztály-, illetve kollégiumi csoportlétszámtól legfeljebb húsz százalékkal el lehet térni.

(8) A köznevelési intézmény tantermeiben, címtábláján, épületének homlokzatán, továbbá az állami, települési önkormányzati fenntartású intézmények körbélyegzőjén Magyarország címerét el kell helyezni, más intézmények körbélyegzőjén el lehet helyezni.

7. A gyermekek, a tanulók kötelességei és jogai, a tankötelezettség

46. § (1) A tanuló kötelessége, hogy

a) részt vegyen a kötelező és a választott, továbbá általános iskolában a tizenhat óráig tartó egyéb foglalkozásokon és szakmai gyakorlatokon,

b) eleget tegyen – rendszeres munkával és fegyelmezett magatartással, képességeinek megfelelően – tanulmányi kötelezettségének,

c) életkorához és fejlettségéhez, továbbá iskolai és kollégiumi elfoglaltságához igazodva, pedagógus felügyelete, szükség esetén irányítása mellett – a házirendben meghatározottak szerint – közreműködjön saját környezetének és az általa alkalmazott eszközöknek a rendben tartásában, a tanítási órák, kollégiumi foglalkozások, rendezvények előkészítésében, lezárásában,

d) megtartsa az iskolai tanórai és egyéb foglalkozások, a kollégiumi foglalkozások, az iskola és a kollégium helyiségei és az iskolához, kollégiumhoz tartozó területek használati rendjét, az iskola, a kollégium szabályzatainak előírásait,

e) óvja saját és társai testi épségét, egészségét, a szülő hozzájárulása esetén részt vegyen egészségügyi szűrővizsgálaton, elsajátítsa és alkalmazza az egészségét és biztonságát védő ismereteket, továbbá haladéktalanul jelentse a felügyeletét ellátó pedagógusnak vagy más alkalmazottnak, ha saját magát, társait, az iskola, kollégium alkalmazottait vagy másokat veszélyeztető állapotot, tevékenységet vagy balesetet észlelt,

f) megőrizze, továbbá az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy az oktatás során használt eszközöket, óvja az iskola létesítményeit, felszereléseit,

g) az iskola, kollégium vezetői, pedagógusai, alkalmazottai, tanuló társai emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa, tiszteletet tanúsítson irántuk, segítse rászoruló tanuló társait,

h) megtartsa az iskolai, kollégiumi SZMSZ-ben, továbbá a házirendben foglaltakat.

(2) A gyermek, a tanuló személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani, és védelmet kell számára biztosítani fizikai és lelki erőszakkal szemben. A gyermek és a tanuló nem vethető alá testi és lelki fenyegetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak.

(3) A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy

a) képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeit figyelembe véve – az e törvény 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogát szabadon érvényesítve – továbbtanuljon, továbbá alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében,

b) a nevelési és a nevelési-oktatási intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, óvodai életrendjét, iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki,

c) nemzetiségi hovatartozásának megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön,

d) részére az állami iskola egész pedagógiai programjában és tevékenységében a nevelés-oktatás során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,

e) egyházi köznevelési intézményben vagy magán köznevelési intézményben vegye igénybe az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátást, továbbá hogy az állami vagy települési önkormányzati fenntartású nevelési-oktatási intézményben fakultatív hitoktatásban, hit- és erkölcstanoktatásban vegyen részt,

f) személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát a nevelési-oktatási intézmény tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozható másokat ugyanezen jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, valamint a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását,

g) állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban – részesüljön, és életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért,

h) az oktatási jogok biztosához forduljon.

(4) A gyermek, tanuló joga, hogy a nevelési-oktatási intézményben, családjá anyagi helyzetétől függően, külön jogszabályban meghatározott esetekben kérelmére térítésmentes vagy kedvezményes étkezésben, tanszerellátásban részesüljön, továbbá, hogy részben vagy egészben mentesüljön az e törvényben meghatározott, a gyermekeket, tanulókat terhelő költségek megfizetése alól, vagy engedélyt kapjon a fizetési kötelezettség teljesítésének halasztására vagy a részletekben való fizetésre.

(5) A köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatásában az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre. A tankönyveket – amennyiben ez lehetséges – a tanulmányi rendszeren keresztül elektronikus könyv formátumban is szabadon közzé kell tenni.

(6) A tanuló joga különösen, hogy

a) kollégiumi ellátásban részesüljön,

b) válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá pedagógusok közül,

c) igénybe vegye az iskolában és kollégiumban rendelkezésre álló eszközöket, az iskola és kollégium létesítményeit és az iskolai, kollégiumi könyvtári szolgáltatást, lelki, testi és értelmi fejlődését elősegítő védelemben részesüljön a köznevelési intézmény által biztosított számítógépeken való internet-hozzáférés során,

d) rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön,

e) hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról,

f) részt vegyen a diákkörök munkájában, és kezdeményezze azok létrehozását, tagja legyen iskolai, művelődési, művészeti, ismeretterjesztő, sport- és más köröknek,

g) az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdésről, az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, az iskola, kollégium működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzon az iskola, a kollégium vezetőihez, pedagógusaihoz, az iskolaszékhez, a kollégiumi székhez, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül – az iskolaszéktől, kollégiumi széktől a tizenötödik napot követő első ülésen – érdemi választ kapjon,

h) vallási, világnézeti vagy más meggyőződését, nemzetiségi önazonosságát tiszteletben tartsák, és azt kifejezésre juttassa, feltéve, hogy e jogának gyakorlása nem ütközik jogszabályba, nem sérti másoknak ezt a jogát, és nem korlátozza a társai tanuláshoz való jogának gyakorlását,

i) jogszabályban meghatározottak szerint vendégtanulói jogviszonyt létesítsen,

j) jogai megsértése esetén – jogszabályban meghatározottak szerint – eljárást indítson, továbbá igénybe vegye a nyilvánosságot,

k) személyesen vagy képviselői útján – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában,

l) kérje a foglalkozásokon való részvétel alóli felmentését,

m) kérelmére – jogszabályban meghatározott eljárás szerint – független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról,

n) kérje az átvételét másik nevelési-oktatási intézménybe,

o) választó és választható legyen a diákképviselőbe,

p) a diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviselőként, továbbá e törvényben meghatározottak szerint kérje az őt ért sérelem orvoslását,

q) kérelmére, indokolt esetben szociális ösztöndíjban, szociális támogatásban részesüljön, amennyiben ilyen jellegű támogatásra a fedezet a költségvetésben rendelkezésre áll.

(7) A tanuló jogainak gyakorlása során nem sértheti társai és a közösség jogait.

(20) A diákigazolvány elkészítésére irányuló eljárásban – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a köznevelési intézmény a központi adatszolgáltatásra alkalmas rendszeren keresztül, elektronikus úton terjeszti elő a diákigazolvány elkészítésére irányuló kérelmet, és tesz jogszabályban meghatározott más eljárási cselekményeket. A köznevelési intézmény az eljárás során – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a központi adatszolgáltatásra alkalmas rendszeren keresztül, elektronikus úton tart kapcsolatot a hivatallal. A hivatal a köznevelési intézmény útján közli a tanulóval a diákigazolvány kiállítására irányuló eljárás során hozott döntéseket. A diákigazolvány igénylésének, elkészítésének és nyilvántartásának további szabályait jogszabály határozza meg.

(21) Az iskola a tanuló kérelmét a kérelem benyújtásától számított nyolc napon belül továbbítja a hivatal részére.

46/A. § (1) A tankötelezettség időtartama alatt, annak a tanévnek a végéig, amelyben a tanuló a tizenhatodik életévét betölti, a tanulói jogviszony igazolása – törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott kivétellel – a szülőtől, a törvényes képviselőtől vagy a tanulótól nem kérhető.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt tanévet követő évtől a tanulói jogviszony – törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott kivétellel – érvényes diákigazolvánnyal igazolható.

(3) Ha az (1) vagy (2) bekezdésben foglalt időtartam alatt a tanulói jogviszony fennállása tekintetében a bíróság vagy közigazgatási hatóság eljárásában kétség merül fel, a bíróság vagy a hatóság megkeresheti a tanulói jogviszony igazolása céljából a hivatalt.